

Keskerakonna ühtsusest. Hüsteeriata.

Priit Toobal

nr 136

Mailis Reps

nr 139

Loe seisukoht lk 3

Loe juhtkiri lk 2

Anna allkiri – maksustame pangad!

Eelmisel nädalal algas saarlastelt ja läänlastelt allkirjade kogumise aktsioon suuremate kommertsbankade kasumi maksustamiseks. Aktsiooni algataja, Haapsalu volikogu esimees keskerakondlane Jaanus Karilaid selgitas, et pankade kasum peab senisest rohkem minema rahva teenistusse – see annaks võimaluse pankade makstavast tulumaksust toetada palgareformi, kinkida lastevanematele üle Eesti tasuta lasteaiakoht ja prii bussisõit üle Eesti.

„Kiiresti tuleb tõsta lasteaiaõpetajate, huviringiõpetajate, sotsiaaltöötajate, päästjate, raamatukogutöötajate, lastega tegelevate treenerite palgatase vähemalt 900 euronit kuus. Raha selleks on Eestis olemas, sest kui pankadele kehtestada 26-protsendine ettevõtte tulu-

maks, siis saavad ka hiiglaslikud välispangad lõpuks anda oma panuse meie ühiskonna heaks. Mullu teenisid kommerts pangad 440 miljonit eurot puhaskasumit. Osa sellest tuleb anda rahva teenistusse,“ selgitab Karilaid finantssektori maksustamise

vajadust. Karilaidi sõnul saaks pankade tulumaksustamisega lüüa koguni kolm kärbest ühe hoobiga. Palgareform oleks esimene; teiseks tekiks rahaallikas kaotamaks lasteaedade kohamaks; kolmandaks võimalduks kehtestada üle riigi tasuta ühistransport.

Jaanus Karilaid

„Üksnes lastetoetuste tõusust ei piisa, kui ka lasteaiaasutused on mitmel pool sissetulekutega võrreldes ebaproportsionaalselt suured,“ lisab Karilaid. Ja kuna ühistranspordis turg niikuinii ei toimi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium eraldab juba ligi 90% ulatuses maakondadele transpordi korraldamiseks riiklikke vahendeid, siis ülejäänud 10% maksmine on poliitilise tahte küsimus. See aga tagaks inimestele maakondades piletitas sõidu.“

2013. aastal Eesti inimeste vara ja säästude abil ca 440 miljonit eurot puhaskasumit teeninud

pankadele tulumaksu taastamine tooks hinnanguliselt riigieelarvesse juurde 117 miljonit eurot. Pangandussektori kriitika, et siis võetaks inimeste käest veel rohkem tasusid, ei päde, sest juba praegu on Eesti pankade teenus tervikuna Põhjamaade kalleim.

Allkirjade kogumise kampaania kestab kaks kuud ja kogutud allkirjad antakse juunis üle Riigikogu esimehele Eiki Nestorile. Esialgu saab allkirja anda vaid Kuressaares ja Haapsalus Keskerakonna piirkonnakontoris, kuid see võimalus laieneb peatselt.

Ku

Juhtkiri

Valik:
terved hambad
või sõjalennukidMAILIS REPS
Riigikogu Kesksfraktsiooni aseesimees

Kauni kevadpäikese säras vaatan silmi pingutades rändlinde, kes koju tagasi pöörduvad. Avastan ennast kiiresti mõttelt, et samamoodi ootan koju tagasi tulema meie tuhandeid inimesi, kes on töö ja uute võimaluste otsimisel Eestist lahkunud. Meie igapäevases elus on ju meile ikka vaja oma peret, tervist ja töökohta, haridust ja enesetäiendamist.

Riigile on aga andestamatu, kui muredega tegelemise asemel vaidleme statistikaga. Kas ikka on? Kui palju on inimesi tegelikult kodumaalt ära läinud? Sõidan sageli mööda Eestimaad ringi ning jälle ja jälle saab kinnitust, et töötute arvu vähenemine ei tähenda kahjaks töökohtade loomist. Piirkondlik tööpuudus on suur ning elu võimalikkuse üle Tallinnast kaugemal on vaja varjatult ja avatult arutleda. Oma silmaga vaadata.

Kevadine rõõmus ja lootusrikas päike meelkitab meid maale, rahulikku ning loodusega koos hingavasse ellu. Kuid kehvad teed, puuduv ühistransport, üha harvenevad poed, apteegid, postkontorid, pangapunktid on vaid eelmäng koolide, raamatukogude, haiglate kokkutõmbamisele.

Miks see kirka päikese valguses ennast jälle meelde tuletas? Sest Euroopa Parlamendi valimise kampaanias on järsku hakatud rääkima otsesest sõjalisest ohust Eestile ja tankide hankimise vältimatust vajadusest. On hakatud

KESKMÖTE: Viimaste kuude arutelu jälgides veendun aina kindlamalt, et meil räägitakse relvastuse täiendamisest peamiselt selleks, et reaalse elu igapäevastele küsimustele mitte vastata.

arutama selle üle, mida kõike veel peaks sõjaväevarudesse kokku ostma. Kui küsimuse alla tõuseb riigi kestmajäämine, on kuidagi kohatu hakata rääkima äraavoolanud rahvast või meeleto kiirusega kahanevast sündide arvust – samal ajal, kui osa poliitikutid ja arvamustõelised jutustab õhinaga sõjaväe varustamisest. Kuidas saab tekkida debatt, kui meie, keskerakondlased, räägime hambaravitoeuse vajalikkusest, sest katkised hambad mõjutavad meie tervist; aga teised räägivad Ämaris maanduvatest lennukitest? Kas siis hambad on olulisel või sõjalennukid on olulisel? Jah. Loomulikult läheb meil vaja nii sise- kui ka välisrühmitust. Kuid viimaste kuude arutelu jälgides veendun aina kindlamalt, et meil räägitakse relvastuse täiendamisest peamiselt selleks, et reaalse elu igapäevastele küsimustele mitte vastata.

Olen 15 aastat tegelnud Euroopa teemadega ning enam kui 10 aastat töötanud Euroopa Nõukogus. Viimasel paaril aastal olen külastanud Ukrainat oma paarkümmend korda, kusjuures kohtunud sealsete inimestega peaaegu kõikjal üle Ukraina. Meil, väikesel Eestil, on oma kogemustest võimalik arenevale Ukrainale kindlasti üht-teist pakkuda, kuid me peame ka sealsetest kurbadest arengutest palju õppima.

Üks on aga kindel – Keskerakond, erinevalt teistest erakondadest, räägib kõigi Eesti inimestega. Meie peame inimestest lugu ja arvestame igaühe panusega meie riigisse, vaatamata sellele, mis keeles ta oma emaga või lapsega räägib.

Meie märkame elu keskustest eemal täpsemalt, sest olles võitnud Tallinnas enamussalduse, näeme selgemalt, mida riik saaks teha, et elada oleks võimalik igas väikelinnas, igas vallas ja külas.

Eluks igal pool on vaja korralikku ja tasuta ühistransporti. Koolide püsijäämist ka väikestena. Apteekide ja perearstikeskuste toetamist. Jne jne. Eurovalimised on hea aeg uuesti üle küsida: kas valitsuses esindatud erakonnad on toonud Euroopat Eestisse? Kas meie sisetulekud, maksusüsteem, ettevõtluse soodustamine ja inimese märkamine on Euroopa väärlised? Kas see, mida näeme enda ümber, ongi parim, mida me suudame? Või on siiani euroopalikud ainult kõrged hinnad ja väga kallis elekter?

Vastuse annavad tuhanded Eestist väljaspool töötavad inimesed. Just seetõttu ütleni tänane: RAHU! Lõpetame sõjalaolukorra õhutamise, sest nii varjutame valusad teemad. Küsige kandideerijalt õigeid küsimusi! Mina olen kindel, et keskerakondlase poolt hääletades valid inimese, kes oskab hinnata meie rahva tegelikke soovide ning kes annab oma tööka panuse, et Euroopa tuua iga inimeseni Eestimaal.

NÄDALA NUPUD

Hollandi eurosaadik: Eestil aeg märgata oma inimesi

Eesti Toidupanka külastanud Hollandi eurosaadik Marije Cornelissen (*pildil*) leiab, et Eesti on keerulisemas olukorras, kui paljud inimesed seda Brüsselis ette kujutavad, vahendas Delfi. Cornelissen ütles, et vaesuse vähendamine peaks olema Eesti valitsusele nii märgutuleks kui ka prioriteediks. Kui eestlased on siiani tundnud kui „klassi parimad“ ja majandusoivikud, siis nüüd on aeg, mil peaks püüdma olla parimad ka oma inimeste märkamisel.

Cornelissen on aastaid tegutsenud Euroopa Parlamendi sotsiaaltöörühmas ja külastanud sotsiaaltemade raportöörina toidupanku enam kui 15 maal. Eesti Toidupank on EAPN Eesti – Euroopa Vaesuse Vastu Võitlemise Võrgustiku liige.

Kesknädalal on hea meel, et lõpuks hakatakse ka Läänes tasapisi märkama meie rasket olukorda. Ilusate statistiliste riiklike näitajate taga on lihtsad inimesed, kellest paljudele ei ole Eestimaa mingi paradüüs, vaid pigem põrgu. Madalad palgad, olematu sisejulgeolek, parempoolsete poolt kostev pidev hir-

mutamine Venemaaga, kõrge maksukoormus jne on vaid mõningad näited meie „kõrgest elukvaliteedist“.

Eesti on nagu üliedukas firma, kes oma töötajatele miinimumpalka maksab, selle juhid aga õilmitsevad ja peavad oma peamiseks ülesandeks eesotsas meie presidendiga Läänele jagada Eesti kohta valeinformatsiooni.

Eestis oleks vaeseid veelgi rohkem, kui meie põhjanaabriks poleks Soomet. Seetõttu tasuks kõrgeid väliskülastajaid edaspidi veelgi adekvaatsema pildi andmiseks pühapäeva lõunaajal sadamasse sõidutada ja näidata, kuidas töövilimised inimesed massiliselt nn orjalaevadele lähevad.

Ja kus on Eesti eurosaadikud? Kus nad on olnud 10 aastat? Miks nemad eestlaste rasketest vali-

kutest ei kõnele? Selle asemel lobiseb igavene eurosaadik Tunne Kelam hoopis Venemaa korruptsioonist ja võitleb kommunismi vastu. Ometi võiks meie eurosaadikuid pisutki piinlik olla, kui jutud eestlaste suurest vaesusest jõuavad nendeni Hollandi kolleegi kaudu.

Petitsioon: IRL korruptsioonivabaks!

21. aprillist saab toetada IRL-i korruptsiooni vastast kampaaniat internetis allkirja andmisega keskkonnas petitsioon.ee/irl-korruptsioonivabaks. 15. märtsini 2015 toimuva aktsiooni eesmärk on panna korruptsioonist oma valimiskampaaniate peasõnumi teinud IRL ka oma sõnade kohaselt käituma ning puhastuma korruptsioonivastase seaduse rikkumise eest karistatud poliitikutest. Elamis-

lubade müügist pääsesid nad ehmatusse. Viimased juhtumid Narvas ettevõtjate vara omastamise ja Viimsis muuli ehitamise skeemimisega ei toonud kaasa isegi uurimist.

„Eesti poliitikas ei tohi olla kohta korruptsioonil. Peab valitsema 0-tolerants kõigi korruptsioonivastase seaduse rikkumise eest karistatud isikute suhtes. Meie ei anna neile uut võimalust korruptsiooniks! Nad peavad lahkuma avaliku sektori töökohalt või valitud kohalt esindusorganites (volikogu, parlament). Korruptsioonivastase seaduse rikkumise eest karistatud inimene peab lahkuma ka IRL-ist, sest ainult nii on võimalik teha IRL korruptsioonivabaks,“ seisab petitsioonis.

Lisatud on, et pöördumise põhjuseks on Tallinna linnavoli-

kogulast IRL-i liikme Kalev Vapperi jätkamine, kuigi jaanuari lõpul määras Keskkriminaalpolitsei korruptsioonikuritegude büroo talle korruptsioonivastase seaduse §19 järgi 320-eurose rahatrahvi.

Algatusena. Kas inimesed soovivad korruptsioonist vaba IRL-i või on neil ükskõik? Kas IRL-i poliitikutid julgevad avalikult alla kirjutada oma korruptsioonis karistatud liikme tagandamise nõudele? Petitsiooni toetajate arvust olulisem ongi kontrollida, millised poliitikutid ja Euroopa Parlamendi kandidaadid julgevad selle pöördumisega ühineda. Toetada saab anonüümseks

jäädes, avalikult kuvatakse teksti „nimi teada“.

Tunne Kelam (*pildil*) ütleb telereklaamis: „Et Eesti inimeste elatustaset tõsta, peame vähendama korruptsiooni. IRL on Eestis see jõud, mis võitleb korruptsiooni vastu. Seisame läbi- paistvuse ja rangete korruptsioonivastaste reeglite eest nii Eestis kui Euroopas.“ Ometi on korruptsiooni pärast karistatud Kalev Vapper endiselt erakonnas, töötab majandusministereiumi avalike suhete osakonna juhina ja on Tallinna esinduskogu liige. Kui see pole kahepalgelisus, siis mis see on?

LÄBIPAISTVUS
KORRUPTSIOONI-
VASTASED
REEGLID

HIIBUSE NÄDAL

IRL – INTERNATSIONAALNE RAHA LIIGUTAMINE

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütl 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

Keskerakonna ühtsusest. Hüsteeriata.

Viimased kuud ja nädalad on Eesti ning ka välismaailma poliitmaastikul olnud pinevad, andes seeläbi üha põnevamat ainet meie meediale. Kümned arvamused, kommentaarid ja juhtkirjad Ukraina kriisi valguses oleks täiesti vastuvõetavad ja adekvaatsed, kui seda kõike ei pöörataks Eesti-siseseks valimisvõitluseks.

PRIIT TOOBAL

Keskerakonna peasekretär

Kellelegi ei tule vast erilise üllatusena asjaolu, et Europarlamendi valimised on toimumas juba vähem kui poolteise kuu pärast. Ja nagu viimasel ajal on saanud normiks, algab kahjuks valimiste lähenedes ka tavapärase Keskerakonna ja Edgar Savisaare väsimatu tümitamine.

Arvamuste paljusus Keskerakonnas teeb vaid head

Mida siis Eesti meedia täpselt ihaldab? Keskerakonnas olev arvamuste paljusus on tõstatatud kui probleem. Vägisi tundub, et hüsteeria kaob pärast 25. mail toimuvaid valimisi ja kahtlemata tõstab taas pead mõni kuu enne tuleva-aastasi Riigikogu valimisi. On hämmastav, kui manipuleeritav ja naiivne on meie meedia. Viimased neli aastat on Eesti saadikud Euroopa Parlamendis olnud vaid kui sukad ja näidanud oma nägu Eesti valijatele harvemini kui päikesevarjutus. Nüüd aga, eesotsas marurahvuslase Tunne Kelamiga, on vaja end meedia-ruumi tagasi pressida. Kuidas seda teha? Kõige lihtsam on välja käia vene kaart ja hakata laimama Edgar Savisaart. Kujutage ette vaid nende hirmu ja peataolekut, kui neil see kaart puuduks! Seetõttu ei tegele keegi neist ei Eesti ega Euroopa tasemel tõsiselt integratsiooniga, sest kui ühiskonnas toimuks tõeline lõimumine, kaoks ka nende trumpäss. Kui varasematel aastatel on kritiseeritud Keskerakonda seepärast, et erakonnaliikmed läh-

tuvat liialt palju erakonna esimehe vaadetest, siis nüüd on vastupidi. Erinev arvamus ja selle väljendamine ei ole halb. Tegemist on siiski demokraatliku korruga. Kui võtame vaatluse alla Ukraina kriisi teravikuna, siis tervikpilt on kõigil Keskerakonna poliitikutel sama, erinevusi võib leida vaid n-õ komakohtades. Erakonna esimees Edgar Savisaar on öelnud, et jõu kasutamise piiride muutmiseks on lubamatu. Ka väljaitlemine, et Ukraina olukord hakkab laheneda ainult pärast seda, kui riigis tekib legitiimne võim, on enam kui mõistlik. Olukord Ukrainas on katastroofi äärel ning stabiilsuse tagamiseks on vajalik ühtse, rahva poolt laialdaselt tunnustatud võimu teke. Kõnealused Savisaare laused võtab aga meie klikihimuline online-meedia kontekstist välja ja loob demonid, kelle seljas veel kümnete lugudega ratsutada saab. Seesugusena tuleks minu meelest ka Savisaare ümber lahvatatud meediahüsteeriast käsitleda. Tavapärase valimiseelse mustamisena, mis peaks jätma valijale mulje „pereheitmisest“ erakonnas.

Savisaare toetus püsib kõrge

Julgen täna öelda, et Keskerakond on ühtsem kui ei kunagi varem. Erinevalt teistest erakondadest, kes on oma esimehi vahetanud, sest need on kas valimistel põrunud, erakonna vürinaga mäest alla veerema lasknud või on oma tööst lihtsalt väsinud, puudub Keskerakonnal selleks vajadus. Erakonnasisene arvamus paljusust garanteerib

KAMPAA- NIASSE!

Priit Toobal kõnetoolis tutvustab Keskerakonna valimiskonverentsil erakonna kandidaate: Simson, Eesmaa, Must, Riisalu jt.

Foto
Urmi Reinde

olukorra, kus tõsisemad murekohad ja vaidluspunktid reaalset ka läbi arutatakse. Kellegi arvamus ei ole kivisse raiutud. Tundub vägisi, et meedia ja ka vastaserakonnad pole siiani arusaanud demokraatia olemust. Ei, kulla kolleegid Reformierakonnast, demokraatia pole see, kui lahkuv valitsusjuht määrab järgmise. Ja demokraatia musternäide pole kindlasti ka see, kui erakonna esimehe valimisel on aastaid vaid üks kandidaat.

Edgar Savisaare toetus on kõigi Eesti poliitikute omast suurim. Riigikogu valimistel saadud 23 000 ja kohalikel valimistel kogutud peaaegu 40 000 häält räägivad enda eest. Erakonna esimees on laialdaselt usaldatud. Keskerakonna liikmeskond kasvab, samas kui valitsuserakondade reitinguid suudab kergitada vaid populistlike sloganite ja lubaduste väljahüüdmise, mida plaanitakse kahjuks täita vaid lühiajaliselt.

Tallinna edu ei anna meediale rahu

Eesti inimesed näevad, mida toob endaga kaasa parempoolne juhtimine. Vaevalt et kümned tuhanded nälgakannatavad lapsed või sajad tuhanded riigist lahkuvad tööalised inimesed meie

tembeldatud tasuta ühistransporditööd ja linlastele pakutavaid võimalusi on üha juurde tekkimas. Seda kõike Eesti parimas keskkonnas – nii töö- ja õpingu- kui ka elukeskkonna mõistes. See kõik on olnud Edgar Savisaare ja tema meeskonna töö ja vaev.

Kõige lihtsam on välja käia vene kaart ja hakata laimama Edgar Savisaart. Kujutage ette vaid marurahvuslaste hirmu ja peataolekut, kui neil see kaart puuduks. Seetõttu ei tegele keegi neist ei Eesti ega Euroopa tasemel tõsiselt integratsiooniga, sest kui ühiskonnas toimuks tõeline lõimumine, kaoks ka nende trumpäss.

tänase olukorraga rahul on. Tallinna elanikkond on üha kasvamas, linn areneb ja inimesed on rahul. Populistlikuks ja võimatuks käiguks

Ei tundu just erilise saatana teguviisi moodi olevat. Paraku naudib Eesti palgaline kliikimeedia Tallinna linnavalitsuse heade tegude näitamist mus-

tades toonides. Millal viimati Tallinna tegemiste kohta näiteks Rahvusringhäälingus midagi positiivset kuulsite? Kahjuks „müüb“ vaid negatiivne.

Võin lubada aga, et erakonnasiselt osatakse näha reaalsust ja Savisaare pingutusi hinnatakse vägagi kõrgelt. On kurb, et valimiste eel asutakse niivõrd mustalt mängima ning kogu peks on koondunud ühe vastase suunas. Kuid, nagu ütles legendaarne riigijuht Winston Churchill, kui sul on vaenlasi, oled sa järelkult millegi õige eest seisnud. Olen kindel, et täpselt seda kavatses Keskerakond Edgar Savisaare juhtimisel ka tulevikus teha, inimeste õiguste ja võimaluste eest seista. Kallile meediale ja poliitvastastele soovin aga enne eelseisvaid Europarlamendi valimisi vaid Rahu. Vähem hüsteeriast! – see mõjub kõigile hästi.

BRICS-i riigid otsivad Lääne majandusjulguste eest kaitset

Viimase poole sajandi jooksul on Lääs eesotsas USA-ga valitsenud kõigi ülejäänud riikide üle peamiselt kolme komponendi kaudu. Nendeks on maailma reservvaluuta USA dollar, IMF ja Maailmapank.

INDREK VEISERIK

BRICS-i riikide ühendusse kuuluvad India, Lõuna-Aafrika Vabariik,

Hiina, Venemaa ja Brasiilia on viimastel aastatel läbi elanud suurt majanduskasvu. Kogutud jõukust on vaja aga kuidagi kaitsta. Konkureeriva majandusega USA mõju all olevad IMF ega Maailmapank kindlasti ei tule BRICS-i riikidele majandusraskuste korral appi. Seda mõistes otsustasid

BRICS-i kuuluvad riigid luua IMF-ile ja Maailmapangale alternatiivsed finantsasutused – Valuutareservi Konsortsiumi ja Arengupanga.

Eesmärgiks aidata arenguriike

Venemaa välisministeeriumi poolt G20 ja BRICS-i riikide koostööd koordineeriva Vadim Lukovi sõnul loodetakse uued finantsasutused käima saada hiljemalt 2015. aastaks, vahendas portaali *Russia Beyond The Headlines* 14. aprillil. BRICS-i riigid leppisid kokku, et ametlikuks kapitalihulgaks nende asutustes hakkab olema kummaski 100 miljardit dollarit. Lukovi sõnul on kõik

liikmesriigid huvitatud, et uute finantsasutuste peakorter asuks just nende riigis.

BRICS-i kuuluvate riikide panus Valuutareservi Konsortsiumisse oleks selline: Hiina 41 miljardit; Brasiilia, India ja Venemaa – kõik 18; Lõuna-Aafrika Vabariik 5 miljardit dollarit.

Võrdluseks: IMF-i reservid moodustavad praegu 369,52 miljardit dollarit. 100 miljardit dollarit peaks olema seega viiele riigile piisav, samal ajal kui IMF-i reserv hõlmab 188 riiki, kes iga hetk võivad abi vajada, kirjutab *Russia Beyond The Headlines*.

Maailmapank annab laene vaid projektidele, mis toovad kasu USA-le ja Euroliidule. Majanduseksperit Ilja Prilepski sõnul on Arengupanga eesmärgiks toetada arenguriike.

„Arengupanga antavad laenu

ei ole mõeldud mitte nii väga BRICS-i riikidele, vaid just eelkõige investeringuteks teiste, näiteks Aafrikas asuvate riikide infrastruktuurisse. Näiteks, kui BRICS-i riigid annavad laenu mõne Aafrika riigi hüdromeetrika arengu programmile, siis saavad BRICS-i riigid tagada projekti ühtlasi oma varustusega ja sõlmida vastavaid lepinguid,” märkis Prilepski. Kui laenuandjaks on aga IMF, siis kogu varustus projekti elluviimiseks tuuakse üksnes lääneriikidest.

Valuutareservi Konsortsium luuakse eesmärgiga pakkuda kaitset BRICS-i kuuluvale riigile juhuks, kui seda peaks tabama finantsprobleemid ning eelarvepuudujääk.

Majandusabi antakse, kui BRICS-i riigi rahvusvaluuta on läbi teinud tugeva devalvatsiooni või kui mõnest riigist

IMF-i manipulatsioonide tõttu kapital massiivselt hakkab korraga lahkuma või kui riigis valitsevad sisemised probleemid ja panganduskriis.

Kuna USA ja Euroliit ähvardavad kehtestada sanktsioonid Venemaale, siis tõenäoliselt hakatakse arveldama neis asutustes dollari asemel rublades ja teistes BRICS-i riikide valuutades, kirjutab *Russia Beyond The Headlines*.

USA kardab majandusvõimust ilma jääda

IMF-i ja Maailmapanka on nende loomise algusest saati juhtinud USA ja Euroliit. Loodavad finantsinstitutsioonid peaksid olema kaitseks BRICS-i riikidele juhuks kui poliitiline ja majandussõda Läänega hakkab ohustama nende majandusi.

On ju Lääne praegune käitu-

mine Venemaa suhtes seoses Ukraina sündmustega selle ilmekaks näiteks. USA soovib Venemaa-vastaste sanktsioonidega igati nõrgestada selle majandust ja viia rubla väärtust alla. Lisaks on Lääne juhtivate riikide ühendus G8 peatanud Venemaa liikmelisuse. Kui Valuutareservi Konsortsiumi ja Arengupanga loomine õnnestub, tähendab see USA jaoks absolutismini küündiva finantsvõimu kadumist, millega aastakümneid kõiki maailmariike IMF-i ja Maailmapanga kaudu on sisuliselt lühikesi keti otsas hoitud. Just see paneb USA-d hetkel enim kartma.

Ukraina „demokraatia“ eest seismine on vaid ettekääne, et USA hegemooniat ohustavat Venemaa presidenti Vladimir Putinit ja kogu riiki pikali suruda.

Tallinn lubab ja teeb – ühistupank tuleb!

Tallinna linnavolikogu otsustas hakata ette valmistama linna osalusega ühistupanga loomist. Esimese sammuna luuakse Ühistupanga Asutamise Sihtasutus, mille põhikirja volikogu on juba kinnitanud. Sihtasutuse tegevuse tulemuseks peab olema ühistupanga asutamine.

ESTER SHANK
Tallinna linnavolikogu avalike suhete nõunik

Linnapea Edgar Savisaar rõhutas ühistupanga erilist – selle loomisega peaksid teenused muutuma klientidele odavamaks ning ühtlasi peaks vähenema raha väljaviimine Eestist.

Raha jääb Eesti arendamiseks

„See raha jääb Eesti majanduse arendamiseks ega lähe välispankade kasumina siit välja. Lisaks

oleks see arvelduste teostajatele tõeline säästupank, mis pakub klientidele kasulikke lahendusi,“ sõnas Savisaar.

Linnapea sõnul on ühistuline pangandus Euroopas täiesti tavaline. Euroopa Liidus tegutseb umbes 4000 ühistupanka 72000 esindusega. Euroopa Ühistupankade Assotsiatsiooni andmetel oli 2012. aastal EL liikmesriikides kokku ligi 215 miljonit ühistupankade klienti.

Eestiski tegutsesid ühistupangad enne 1940. aastat

Praegu meil tegutsesid pangad on oma tootluselt Euroopas esikohal: kui siinmaal on pankade keskmine tootlus 14% omakapitalist, siis Lätis 6%, Taanis 2% ja Saksamaal vaid 1,1%. Mullu teenisid pangad Eestis kokku rohkem kui 443 miljonit eurot puhaskasumit. Aastatel 2000–2013 teenitud puhastulult (2,6 miljardit eurot) on siinsed kommertspangad maksnud aga tulumaksu ainult 59 miljonit eurot – kõigest 2,2%.

Linnapea märkis ka, et samal ajal kui väliskapitalil põhinevad pangad viivad Eestist välja siinsete ettevõtjate ja elanike arvelt teenitud märkimisväärse kasumi, on kasutamata juba 1999. aastast seadustatud ühistupanganduse vorm. Tavalisest kommertspangandusest eristab seda mittetulunduslikkuse põhimõte.

Eestlased juhivad Toronto ühistupanka

„Ühistupanga eesmärk on teenida oma liikmete huve, pakkudes neile pangateenuseid võimalikult madala tasu eest. Hea näide on eestlaste juhitud ja 5000 liikmega ühistuline Eesti Ühispank Kanadas Toronto linnas,“ tõi Savisaar näite.

Ühistupanga asutamine eeldab linnapea hinnangul pikemat ettevalmistust. Sellega hakkabki tegelema loodud sihtasutus, mille kolmeliikmelisse nõukogusse määras linnavolikogu Edgar Savisaare, abilinnapea Taavi Aasa ja finantspetsialist Ahti Kallaste ning juhatuse liikmeks Siim Mägi. Sihtasutus tegutseb kuni eesmärgi saavutamiseni, s.t ühistupanga asutamiseni.

Riigi kaitsmiseks tuleb tu

Järjest rohkem saadakse ühiskonnas aru, et sisejulgeoleku or
JÜRI KADAK teeb ettepaneku saavutada erakondade vahel kokkulep

Laiapõhjaline riigikaitse haarab peale riigi kaitsmise endasse ka siseriikliku julgeoleku nii tavaolukorras kui ka hädaolukorras, erakorralises olukorras ja sõjaolukorras. Kõik riigid on sõjaolukorra tingimustes pööranud erilist tähelepanu sõjategevuse piirkonna (rindelähedase piirkonna) ja tagala sisejulgeoleku tagamisele. See toimus nii Vabadussõjas kui ka Teise maailmasõja ajal Omakaitse poolt.

JÜRI KADAK
julgeolekuasjatundja

Käesolevaks ajaks muutunud julgeolekuseisund, mis on kujunenud Venemaa Föderatsiooni poolt läbi viidud Ukraina Vabariigi põhiseadusliku territooriumi – Krimmi – annekteerimisega, eeldab uut julgeolekualast käsitlust, mis konkreetsel juhtumil tõhustaks Politsei- ja Piirivalveameti piirkondliku struktuuriüksuse (prefektuuri) võimekuse suurendamist võimalike kriisiolukordade tingimustes.

Selleks:

* Teha muudatus Eesti Vabariigi haldusjaotusse, mis praegu toimib maakondadena, valdadena ja linnadena – tõsta 1. järgu haldusüksuseks maa (piirkond), mis on mitme maakonna kogum. Tegelikult on selline haldusjaotus juba välja kujunenud Eesti jõustruktuurides: politsei ja piirivalve prefektuurid, päästeregioonid ja kaitseringkonnad. Oma nimetuse kohaselt on nad Põhja (Harju), Lõuna (Kagu), Viru (Kirde) ja Lääne maad. Selle käigus tuleb korrastada maavanemate institutsioonid põhimõttel, et Vabariigi Valitsuse poolt määratakse ametisse nende nelja maa maavanemad, kes on nii igapäevaselt kui ka eriolukordade tingimustes Vabariigi Valitsuse (peaministri) käepikenduseks. Maakondade tasandil aga valib maakonna vanema kohalik omavalitsus.

* Nimetada Eesti Vabariigi nelja piirkonna territooriumil olevad politsei ja piirivalve prefektuurid ringi sisejulgeoleku prefektuurideks, kes on võimelised haldama kõiki prefektuuri piirkonnas toimuvaid häda- ja erakorralisi olukordi. Sõjaolukorra tingimustes tagab prefektuur sõjalise riigikaitse süsteemis oma prefektuuri piirkonnas sisejulgeoleku tema käsutusse antud jõudude ja vahenditega. Prefektuuri juhib prefekt, kes on maavanema (või abimaavanema) õigustes ja kohustustes.

* Ühtlustada politsei ja piirivalve piirkondliku struktuuriüksuse piirid Päästeameti regionaalsete struktuuride ja sõjalise riigikaitse sõjaväeringkondade piiridega, millega moodustub uus laiapõhjalise riigikaitse struktuuriüksus tegutsemiseks nii tava- kui ka kriisiolukorras.

* Lülitada sisejulgeoleku prefektuuri operatiivalluvusse Päästeameti regionaalsed struktuurid, mis jäävad sisejulgeoleku prefektuuri territooriumile.

* Sisejulgeoleku prefektuuri kriisireguleerimise bürool on õigus lülitada sisekaitseks vajalikesse jõududesse kõiki kas riiklikke, omavalitsuslikke või ka era-jõustruktuure vastavate kokkulepetega kui ka valitsuse määrustega. Seadustada ja lüli-

tada sisejulgeoleku prefektuuride koosseisu ka munitsipaalsete korra- ja kaitsestruktuuride. Kaitsejõudude ja Kaitseliidu üksuste kaasamine sisejulgeoleku tagamiseks määratletakse vastavate seadustega.

* Luua nii politsei- kui ka piirivalvetöötajate reserv nendest töötajatest, kes on saanud vastava väljaõppe, kuid kes on erinevatel põhjustel teenistusest lahkunud.

Erikäsitlemist eeldab politsei

Viimastel aastatel on Sise- ja Kaitseministeerium sunnitud pidevalt vähendama politseitöötajate arvu selleks ette nähtud eelarvedefitsiidi tulemusena. Täna on selge, et ei ole võimalik viia omavahelisse tasakaalu optimaalset politseinike arvu ja nende teenistustasu, kuid Riigikogul tasuks kaaluda sellise erakondadevahelise kokkuleppe saavutamist, mis

struktuurid 2013. aastal enam kui 30 omavalitsuses. Sama aasta kohalike omavalitsuste valimise poliitilises võitluses Tallinnas ei nõudnud opositsioonierakonnad Tallinna Munitsipaalpolitsei likvideerimist, vaid selle täiustamist. See tähendab, et vajadus munitsipaalpolitsei järele on olemas. Kuid teatud poliitilistes ringkondades on vastuseisu tõttu need kohaliku omavalitsuse sisejulgeoleku struktuurid kogukondade eeldatava turvalisuse kaitseks jäänud realiseerimata. Seal on mindud teist teed, kasutades kalleid erakapitalil põhinevaid turvettevõtteid, samas kui seda funktsiooni saab täita kohalik omavalitsus oma korra- ja kaitsestruktuuridega.

Sellega formeeruks Eesti sisejulgeolekumaastikul nii riigikui ka kohaliku omavalitsuse (kogukonna) politsei. Politseisüsteemi kui sellise arvukuse ja võimekuse saab arutada riskianalüüsi kohaselt.

Kogukonna- ehk munitsipaalpolitsei ei ole riigipolitsei konkurent, vaid toetav ja abistav struktuur neis valdkondades, kus riiklik võimekus ei ole küllaldane või on nende prioriteetidid koondatud teistele, enam tähelepanu vajavatele probleemidele.

määraks – nii nagu kaitsekuulutuste puhulgi – pikema aja perspektiivis kulutused riigi sisekaitseks mingi protsendiga SKT-st. Samas otsida ka teisi teid sisekaitse tugevdamiseks kohalike omavalitsuste ressursi arvel nii abipolitsei kui ka kohaliku korra- ja kaitse (munitsipaalpolitsei) näol. Teatavasti olid kohalikud korra- ja kaitse

Viimastel aastatel on kujunenud olukord, kus selle asemel, et leida võimalusi sisejulgeoleku ametite täiendamiseks, on asutud täitmata ametikohti likvideerima, mille arvel on üritatud tõsta politseiametnike palku. Kuid see ei ole pannud piiri kvalifitseeritud tööjõu lahkumisele. Selles mõttes on polit-

TULEKUL KESKNOORTE KONGRESS

Keskerakonna Noortekogu

Keskerakonna Noortekogu XII kongress

laupäeval, 3. mail kell 12.00

Mustamäe Kultuurikeskuses Kaja Registreerimine algab kell 11.00

Lisainfo noortekogu veebilehtedel:

**www.kesknored.ee,
kesknored.blogspot.com
facebook.com/kesknored**

Tallinna Ülikooli riigiteaduste instituudi professor Anu Toots pidas möödunud nädalal vajalikuks anda oma toetushääli IRL-i valimiskampaaniale. Isegi, kui see ei olnud tema eesmärk, siis nii paraku kukkus välja.

KALLE KLÄNDORF
Tallinna abilinnapea

Huvitav, kas teadlane ei tea või ei hooli ta sellest, mida või keda ta niiviisi toetab?

Kas Samostit, kes jahib kohta Europarlamendis ilmselt vaid palga pärast, sest Eesti ajakirjandusse tal enam mingit tagasiteed pole.

Või toetab professor hiljuti Interpoli poolt rahvusvaheliseks tagaotsitavaks kuulutatud Krossi, kes loodab Europarlamendi liikme staatusest immuniteti rahvusvahelise õigusemõistmise eest.

Või seab pr. Toots end n-ö „ühele joonele“ rahvuslastega IRL-i tagatoas, kes on juba jäänud vahele Eesti elamis- lubade kupeldamisega Vene

allilmategelastele.

Suure tõenäosusega on see vaid väike osa IRL-i niiditõmbajate Venemaa-suunalistest korruptiivsetest huvidest ja äridest, kuid mingil põhjusel on see seltskond, kelle kampaaniat Anu Toots tahab oma usalduskapitaliga toetada.

Ühel ja teisel pool joont

Kui pr. Toots on ühel pool joont IRL-iga, siis on keskerakondlased hea meelega teisel pool joont oma esimehe Edgar Savisaarega. Sest nii põhimõttelagedat, labast ja populistlikku jõudu kui tänane Krossi–Samosti tandem IRL-is pole Eesti poliitika varem näinud.

Pr. Anu Tootsi ärritab see, et Keskerakond pole oma karismaatilist juhti välja vahetanud noorte vastu. Muidugi on tajät-

nud märkamata asjaolu, et Keskerakonnast on välja kasvanud paljud noored poliitikud, kes juba täna on Eesti poliitilise eliidi tipus. Loomulikult ei ole ta tähele pannud selliseid poliitilise noorema põlvkonna säravaid tähti nagu Ratas, Simson, Reps.

Keskerakond on tublisti oma kaadriga aidanud ka teisi parteisid, kellest mõned on juba ka suure parlamendierakonnade juhid. Sellest kõigest aga professor Toots vaikib.

Millegipärast panustab ta oma poliitilises retoorikas ainult kahtlase väärtusega tegelastele, kellest oli eespool juttu. Teine Anu Tootsi väide, et kogu erakond aplodeerib ainult juhi sõnavõttudele, on pehmelt öeldes jamps. Aitan pisut riigiteadlast eelnevas ajaloos, millest ta ei pruugi teada, ja toon mõne näite.

Üle joone astus To

ugevdada sisejulgeolekut

rganisatsiooni tugevdamine on osa laiapõhjalisest riigikaitsest. e, et ka sisejulgeoleku kulutusteks eraldataks kindel protsent SKT-st

VÕITLUS SISEVAENLASEGA: Ka need vastutustundetud kodanikud, kes "ladustavad" olmeprügi metsaalustesse, on piltlikult öeldes riigi sisevaenlased. Kuid nendega ei jaksa tegeleda politsei. Nendega sobib võitlema munitsipaalpolitsei struktuur, mida aga peavool tavatseb välja naerda.

Foto Tallinna Linnavalitsuse kodulehelt

sei väliteenistused kahanenud kriitilise piirini. Veel kord – riik peaks kaaluma seda, kas oleks otstarbekas siduda sisejulgeoleku kulutused samuti mingi osa SKT-ga nagu sõjalise riigikaitse puhul.

Omaavalitsusliku politsei loomine

Omaavalitsusliku politsei loomisega tekiks Eesti sisejulgeolekumaastikul nii riigikui ka kohaliku omaavalitsuse (kogukonna) politsei, kus nende, s.h. ka abipolitsei funktsioonid ja omavaheline koostöö on seadusega sätestatud. Munitsipaalpolitseinikul peaksid olema tulenevalt abipolitseiniku seadusest (RT I, 20.12.2010, 1) abipolitseiniku õigused, kui ta osaleb korra-kaitselistes tegevustes, mis on nimetatud seaduses. Kogukonna- ehk munitsipaalpolitsei ei ole riigipolitsei konkurent, vaid toetav ja abistav struktuur neis valdkondades, kus riiklik võimekus ei ole

küllaldane või on nende prioriteedid koondatud teistele, enam tähelepanu vajavatele probleemidele.

Piirivalve

Kuni käesoleva ajani ning tulenevalt politsei ja piirivalve seadusest (RT I 2009, 26, 159) teostas Eesti piirivalve „pehmet piirikaitset“ võimalike riigipiiri ületavate migrantide ja ebaseaduslike piiriületajate tõrjumiseks ning kinnipidamiseks, võitluseks terrorismi ja organiseeritud kuritegevusega. Muutunud julgeolekusituatsioonis võib aga riigipiiril olla tegemist vaenuliku riigi või grupeeringu relvastatud luurajate ning diversantidega, kelle tõrjumiseks ning kinnipidamiseks ei piisa politsei erivahenditest (seaduse § 27) ja politsei tulirelvadest (RT I 2009, 62, 405) ning see nõmenklatuur vajab taasvarustamist lahingurelvadega, mida piirivalves kasutati kuni Piiri-

valveameti kaotamiseni ja uue politsei- ja piirivalveameti seaduse kehtimahakkamiseni. Samas tuleb taastada õigused nendele politsei- ja piirivalveametnikele, kes osalevad riigipiiri kaitseks.

Migratsiooni ja kodakondsuse küsimused

Migratsiooni ja kodakondsuse küsimustes näha ette nende Eesti kodanike, kes on Eesti kodakondsuse saanud naturalisatsiooni teel, isikutunnistuste tühistamist, juhul, kui need isikud on jämedalt rikkunud kodakondsuse taotlemisel antud vannet:

„Taotledes Eesti kodakondsust, tõotan olla ustav Eesti põhiseaduslikule korrale.“ (RT I 2006, 29, 224, jõustunud 08.07.2006). Kodakondsuseta isikute või võõrriigi kodanike suhtes, kes ei ole lojaalsed Eesti Vabariigile, muuta alaline elamisloa tahtajaliseks elamisloaks kuni

riigist väljasaatamiseni.

Kodanikele, kes on loobunud Eesti Vabariigi kodakondsusest mõne teise riigi (Venemaa) kodakondsuse kasuks, muuta püsielamisloa üleminekuaja ehk ajutiseks elamisloaks. Püsiv elamisloa tuleb välja teenida – see ei ole kingitus.

Eesti Vabariigi karistusseadustiku täiendamise

Lisada karistusseadustikku sätte vandetöötuste ja vannete rikkumise kohta (sõdurivanne, riigikogulase vanne, kodakondsusevanne jne, kuna taolist sätet karistusseadustikus ei ole.

Toimetusel: PhD Jüri Kadak on Tallinna Tehnikakooli Rahvusvaheliste Suhete Instituudi õppejõud julgeolekupoliitikas; kolonelleitnant erus. Ta esitas oma mõtteid kutsutud külalisena Keskerakonna volikogu riigikaitsekomisjoni koosolekul.

ots, mitte Savisaar

Meenutame Tootsile ajalugu

Proua Toots võiks ju mäletada näiteks kirgi, mis haarasid Keskerakonda veel Euroopa Liiduga liitumise eel, kui erakond otsustas kongressil mitte toetada Eesti liitumist Euroopa Liiduga.

Kui see sündmus (mis muide toimus Tartu „Vanemuises“ ja oleks võinud ju silma jääda!) on kuidagi teadlasest mööda libisenud, siis on muidugi kahju.

Kui see on meelest läinud, siis ehk tuleb meelde, kuidas Keskerakond on seni vist ainus Eesti

Rahvarindest välja kasvanud ainus tõeline rahvapartei on säilitanud muu hulgas osa rahvaliidumise stihiast. Keskerakonnas on alati olnud ja saab alati olema väga elav arutelu nii sise- kui ka välispoliitilistes küsimustes. Ja minu arvates on see hea.

Kas Toots võtab opositsioonilt õiguse kritiseerida valitsust?

Tõeliselt ahastamapanev on Tootsi seisukoht, et erakonnaliider, kes sõandab avaldada seisukohti, mis vähegi erinevad valitsuserakondade omast, tuleb asetada kuhugi teisele poole joont.

Kui võtame opositsioonilt õiguse kritiseerida valitsust, muu hulgas ka valitsuse välispoliitilisi seisukohti, siis oleme tagasi 1930-ndate lõpus, kus polnud kedagi, kes oleks sead-

nud kahtluse alla riigijuhtide ainuõiged ja targad otsused, mis viisid Eesti okupeerimise ning Eesti rahva suure väljarändamiseni.

Riigiteaduste professorina võiks Anu Toots muretseda ja uurida neid tendentse, miks sajad tuhanded eestlased oma peredega on läinud elama välismaale, miks Eesti lapsed ei saa enam välismaal elades aru, kus on nende kodu, kes nad on ja miks nad seal elavad. Kokkuvõtlikult: see, et Tallinna Ülikooli riigiteaduste professor tööst vabal ajal esineb parempoolse agitaatorina, pole õige ei oma üliõpilaste ega eestimaalaste suhtes.

Vt ka Anu Toots, "Savisaare Moskva visiit seadis ta teisele poole joont Eesti poliitikas", Delfi, 8. aprill

Munitsipaalpolitsei ka Viljandisse

Viljandi ajaleht Sakala kirjutab, et munitsipaalpolitseil on Eestis pisut halb maik, kuna seostub Tallinna keskerakondliku linnavõimu algatusega. Teatavasti mõnele inimesele piisab sellest vastumeelsuse tekitamiseks.

„Kuid Lääne-Euroopas tegutseb munitsipaalpolitsei seevastu väga paljudes linnades,“ kirjutab Sakala. „Muidugi mitte asjata. Need ametimedel aitavad lahendada tervet hulka olmemuresid, mille puhul tekiks muidu küsimus, kes peaks nendega tegelema. Viljandis ja küllap nii mõneski teises linnas on üks ilmekamaid näiteid sellistest probleemidest valesti parkimine.“

Ajalehe andmetel on Viljandi vanalinna tänavate remondi ajal tekkinud mure ühe tänava kahesuunaliseks muudetud lõiguga. Probleem on selles, et ehkki peatumist ja parkimist keelavad liiklusemärgid on üleval, jätavad juhid autosid sinna ikkagi. Kahesuunalise liikluse puhul jääb nüüd aga sel tänaval ruumi väheks.

„Jah, seaduse järgi peaks valesti parkijaid korrale kutsuma politseinikud, kuid Viljandi politseijuhil Alvar Pähklil on täiesti õigus, kui ta ütleb, et oleks ebamõistlik kulutada ressursi sedasorti rikkujate püüdmise peale. Parkimiskorralduse eiraja tabamine nõuab sageli väga palju aega, ent rikkumine iseendest on ju tühine.“

Munitsipaalpolitseinikest oleks just säärestel juhtudel palju abi,“ julgeb Sakala tunnistada.

Isegi kui Viljandi ei vaja munitsipaalpolitsei suuremat institutsiooni, võiks siiski kaaluda mõne seda sorti tööd tegeva inimese palkamist, pakub leht. „Seadus, mille täitmist keegi tegelikult ei kontrolli ja mille rikkumise järel mitte midagi ei juhtu, on sisutühi ning võib tekitada paragrahvidele vilistamise harjumust,“ leitakse Viljandimaal.

Ajaleht Sakala, 15. aprill 2014

Terane mõte

„Selleks et vaenlast mitte karta, peab olema siseriiklikult veenev.“

VIKTORIA LADÕNSKAJA
17. aprillil Eesti Ekspressis – „Vene vaenlasega voodis“

Vanemahüvitise ülemäär 2015. aastaks ligi 2550 eurot

Sotsiaalkindlustusameti pressiteatest loeme, et amet arvutas 2015. aastaks välja Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava tulu ja vanemahüvitise maksimaalse suuruse.

Sotsiaalkindlustusamet arvutas keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava tulu ja vanemahüvitise maksimaalse suuruse perioodiks 1. jaanuar kuni 31. detsember 2015. Arvutused tehti 2013. aasta isikustatud sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa keskmise suuruse alusel.

Keskmiseks sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu suuruseks kinnitati 849,65 eurot. Sellelt tulult arvutatakse täiendav sissemaks II pensionisambasse kuni 3-aastast last kasvatavale isikule.

II pensionisambaga liitunud inimesele tehakse täiendavaid sissemaksid alates 1. jaanuarist 2013 sündinud laste kasvatamise eest. Riik maksab II sambasse 4% Eesti keskmisest sotsiaalmaksuga maksustatavast ühe kalendrikuu tulust.

2015. aastal on II samba sissemaks 4% 849,65 eurost, seega 33,99 eurot kuus.

2015. aasta ühe kalendrikuu vanemahüvitise maksimaalseks suuruseks kinnitati 2548,95 eurot.

Mäletatavasti kutsus Savisaar kongressil saadikuid südame- tunnistuse järgi hääletama kompromisseelnõu poolt, kuid jäi koos Euroliidu pooldajatega ei-hääletele lõpuks alla. See oli aastal 2003. Kas siis oli üks suur juht, kes kuulutas tõe ja kellele kõik aplodeerisid?

erakond, kus esimehe kohale on päriselt toimunud tõsine sisekonkurents – Ratas vs Savisaar, aastal 2011.

Võib-olla on see mõru pill teadlasele, et Keskerakond pole kunagi olnud ega hakka loodetavasti kunagi olema lambakari, kes ühel häälel määgib.

Tallinn 10130,
Toom-Rüütl 3/5
Kesknädal

Tsaari ajal oli Eestis halb elada! Jah, 1913. aastal, s.o. 100 aastat tagasi, oli tööstustoodang Eestis 2,9 korda kõrgem kui 2013. aastal, põllumajandustoodang 1,8 korda suurem kui 2013. aastal. Raudteejaamu, kus inimesed tuule, vihma, lume ja külma eest rongi oodates varju leida võisid, oli 129.

Eesti Wabariigi ajal oli juba parem elada kui tsaari ajal, ehkki, tänast Eesti Vabariiki juhtiva Reklaamipartei teatel, mitte nii hea kui praegu. Jah, 1938. aastal, kolmveerand sajandit tagasi, oli Eesti Wabariigi tööstustoodang 2,6 korda kõrgem kui 2013. aastal ja põllumajandustoodang 3,7 korda suurem kui 2013. aastal. Raudteejaamu, kus inimesed tuule, vihma, lume ja pakase käest rongi oodates varju leida võisid, oli 157.

Nõukogude ajal oli väga halb elada, hullempi kui tsaari ajal. Jah, 1963. aastal, pool sajandit tagasi oli Eesti NSV tööstus-

toodang 4,9 korda kõrgem kui 2013. aastal ja põllumajandustoodang 4,2 korda suurem kui 2013. aastal. Raudteejaamu, kus inimesed tuule, vihma, lume, pakase ja kõrvetava päikese eest rongi oodates peavarju leida võisid, oli 138.

Nüüd, Reklaamipartei ja IRL-i (üks rahvaloomingulisi uuslausungeid: Isamaa Rüüstajate Liiga) veenval juhtimisel on saavutatud, et raudteejaamu, kus inimesed tuule, tormi, lume ja pakase eest rongi oodates peavarju leida võivad, on tervenisti 10 (loe: kümme). Pluss rahvusvahelist liini teenindav 30–40 ootajale sisustatud avaliku sauna eeskoda meenutava interjööoriga Selveri kaubamaja (varem Balti jaama vaksalihoone) kitsuke fuajee Tallinnas.

Nüüsi: üks raudteejaama-hoone iga 125 000 inimese kohta. Euroopa rekord!

Igal päeval seisavad rongioteel

Raudtee ja tööstuse arengust Eestimaal

Ka SAUE jaama-hoone, mis kunagi oli väga oluline, on tehtud nüüd olematuks.

Fotod: Tiit Maksim

Pildike KEILA lähiminevikust. Õnneks on see ajalooline jaama-hoone veel alles, sest annab nüüd peavarju väga korralikule ja menukale toitlale.

kümnend tuhandet eestimaalased, kuude lõikes sajad tuhandet eestimaalased, aastast miljonid eestimaalased. Seisavad lapsed, seisavad emad imikutega, seisavad vanurid. Seisavad europa-roonil, unistades relsidele joon-

dudes. Nemad on alam-eesti-maalased.

Kui midagi niisugust toimuks Belgias, Prantsusmaal, Venemaal, Kreekas jne, siis selline sülitamine ÜRO Inimõiguste

Ülddeklaratsioonile (artikkel 5: kellegi suhtes ei tohi rakendada piinamist või julma ebainimlikku, tema väärikust alandavat kohtlemist) põhjustaks ülemaailmset tähelepanu äratava mõllu, protestimarsid, tänavakokkupõrked, valitsuste tagasiastumised jne.

Aga Eestis seistakse vaguralt, taustaks laudadega kinnilöödud uste ja akendega jaamahooned. Kõik sõitajad seisavad, olgu ilm või päevaeg milline tahes. Nad on **alam-eestimaalased**. Sest...! Nagu Riigikogu kõnetoolist on väitnud – kui parasjagu arutati regionaalpoliitikat – meie reklaamiparteiduse poolt arvestatavaks autoriteediks arvatud Jürgen Ligi: „Eestimaal on kõik autosõidu kaugusel!“ Jah! Petu-isamaalased ja reformiparteilased, kelle siiani ainsateks reformideks on enesereklaamimise pidev reformatorlik lihvimine, sõidavad loomulikult üksnes autodega.

Enn Koppel, ühiskonnaaurija

Olukord Euroopas on muutunud ärevaks. Selle põhjuseks on Venemaa president Vladimir Putin ja tema lähikond, kes on avalikult kuulutanud, et 20. sajandi kõige suuremaks geopoliitiliseks katastroofiks oli Nõukogude Liidu lagunemine ning et tähtsaim ülesanne on imperiumi taastamine selle endistes piirides ja kunagises hülgeses.

AAVO VÄÄN
Keskerakonna liige

Igäühel õigus oma arvamusele

Kesknädala toimetuse on ikka avaldanud erinevaid lugejate seisukohti. Kirjadest meile selgub näiteks ka küsimus: mille põhineb inimesi halvunud usk, et Venemaa ründab Eestit?

Näiteks ka hr Väani seisukoht – millel see põhineb? Ameerika luurel? Kus ja millal Putin ütles, et ta tahab liita Baltimaad ja Soome Venemaaga? Kui seda ütles Putini endine nõunik Illarionov, siis mis meil on asja ühe endisega? Võibolla sellepärast ta ongi endine? Millel põhineb ka Eesti unistus 3–4 nädalat kaevikus või lahingus vastu pidada? Osseetia võeti ära praktiliselt ühe ööga, kuigi Gruusias elab 4 miljonit inimest ja nad on sajanditepikkuse sõja-

Fašism: üks

Vt ka Kesknädal 2.04 – Väino Pärnpuu „Fašism = teisitimõttele tagakiusamine“. Vastus sellele: Öhtuleht 9.04 – Agu Uudelepp „Kuidas sünnivad fašistid“.

Lugupeetud Kesknädal! Et minu artikkel fašismist põhjustas suure vastukaja, siis loen oma kohuseks vastata, kuna mulle esitati vale-süüdistusi.

2. aprillil avaldasin artikli, kus käsitlesin fašismi ilminguid Eestis. Tabasin vist herilasepessa oma tõeste faktidega, sest meedia löi sumisema ja mulle otsustati anda vääriline vastulööök. See usaldati EBS-i kommunikatsioonipeetajale Agu Uudelepale.

Uudelepp valmistas ette pika artikli, mis oli algusest lõpuni

Ajupesust ja manipuleerimisest

Kaks semu vestlevad pargipingil. Üks lausub: „Iseenda arvamus ainuõigsuses veendunu on paraja kiiksuga.“ – „Oled sa selles kindel?“ küsib teine. – „Absoluutselt!“

Kui loen Hardo Pajula, Ahto Lobjaka, Mihkel Muti, Hardo Aasmäe jpt Postimehes ilmuvaid kirjutisi, siis lausa neelan neid – sedavõrd arukad, analüüsivad, mõistetavad on väliskaastöölise artiklid. Samas on ajakirjanduse lipulaevaks seaduva lehe palgaliste kirjutajate tekstide sisu ja retoorika üheaübaline; vaimsust ega n-ö head tava ei õhku, pole hingekosutavat positiivsust. On vaid üksnes pidev ohutunde pealesurumine, üha tumedamates toonides. Ent olgu pealegi – nad saavad tellitud töö eest korralikku palka, pered tahavad ülalpidamist jne.

Soojalt soovitaksin kõigil, kes vähegi oma peaga mõtleb ja loetus-kuuldus vähegi kahtleb, läbi astuda Apollo raamatupoest ja

kasvõi põgusalt süüvida Kathleen Taylori mahukasse raamatusse „Ajupesuja manipuleerimine“. Uskuge, teie mõtlemine ja arusaamad avanevad hoopis uuel tasandil, pilt polegi nii must-valge, kui püütakse (ja üsna mõjusalt) teie jaoks peegeldada ühiskonda. Kui seni pidasin Marko Mihkelsoni üheks eriti vaimseks poliitikuks, kes pakub sümpaatseid, korrektseid ja mitmekülgse tonaalsusega asjatundjarvamus, siis nüüd tundub, et rutiin Venemaa teemadel, ja võimalik, et väsimus-räsitus annavad tal tunda – pidevalt kordub terav ja üksluine retoorika.

Kummastav oli ülejooksikust sotsi Rainer Vakra sõnavõtt tema endist („ema-“ või „sünniparteid“) taunivas Linnalehes Tallinna tänavate seisukorda käsitledes. Ju siis polnud midagi arukamat „säutsuda“? Sõندان nentida, et olen mainitud persooniga parajalt tuttav ega häbene nentida tööka, et ühel peokesel õhtut vedades kuulsin ühe

sümpaatse vanahärra fraasi „Mis hullus mu lapselapsele küll sisse on läinud!“, ütlejaks oli hr Elmar Vakra.

Kuidas on meedia ajupesumõnele mõjunud, tõendas Kuku küsitlussaade „Vox populi“, milles reageeriti Aivar Riisalu üleskutsule relvastada. Sõندان mürki võtta (küll lahjendatult!) väitmaks, et muusika-, huumori-, rahva- ja sõjamehena aatelise A.R. väljaõeldu oli pigem paradism meie käremeelsete ja sõjakate poliitiliste retoorikale, kelle sõnavõtte võrdlen mõneti Rohke Tebelaki libauidistega, milles läbi huumoriprisma paisatab üsnagi analoog tõelisusega, mõnikord üsna tõe pähe süüvivald.

Kuis küll laiavad Lauri Vahtre ja Ene Pärnaste, selekteerides osa inimestest ehk eestlastest rämpsukst???

Kas on neil tuntus pähe löönud? Paslik on tõdeda sedagi, et lapsesuu ei valeta, millest üsna ühene tähendus: kes teisele nime annab, see ise seda kannab! Nad

ei mõtle siinjuures kodutuid ega asotsiaale, vaid üksnes noid, kes neile ei meeldi. Ka allakirjutanu mõõdub ebameeldivaist teatud reservatsiooniga, ent hoiab hinnangut üksnes endale. Igatahes on minu õiglusteriivatud.

Üliharvalt positiivne oli 9. aprilli Postimehes Vootele Päi intervjuu Dmitri Gavraga. Tõsi-meelsed küsimused ning asjalikud ja küllap objektiivsed, kindlalt targad vastused Venemaa–Ukraina suhete teemadel.

Hinge kriipis Priit Hõbemäe poolt Eesti Ekspressis toodud „savaarsuse paheline mõtelaad“. Ilmselt on paaniline, pigem küll kadepäev, see, mis ajendab piisavalt vaimset isiksust taoliselt väljenduma, sarjates paljude üle keskealiste elukogunud eestlaste sümpaatiat Edgar Savisaare suhtes.

Ebamõistuspärane on meedias juba aastakümneid kestnud ja ikka veel jätkuv Savisaare elimineerimine, mida ei saa kuidagi seostada aatelisuse arendamisega, pigem ikka ühiskonna

lõhestamisega, suisa kollapsini jõudmise eesmärgil. Nn vene kaart on vaid üks vahend Savisaare-vastases kampaanias. **Miks nõnda vähe kajastab meedia „Pealtnägija“** valulist kirjeldust Indias kinni peetud Eesti „leegionäridest“. Lugu, mis nii südantlõhestav ja liigutav, jättis peaküsimuse vastusetu. Miks nad sellisele tööle läksid? Kas teadmatuses riskidest? Või oli eesmärgiks maailma avastamine? Või seiklus? Eneseteostus? Rahamaania? Kodukamaral ots-otsaga kehv toimetulek on peapõhjus minekuku kuhu iganes. Aabitsatõde: kas ja kuivõrd on keegi mistahes turvamissioonile valmis minema pelgalt sõduripalga eest? Vastust ei tule, ei saagi tulla! Ent raske tööga (higi ja verega!) peaks saama ka kodumaa piires toime tulla, vast enamgi? Ahvatlused minekuku on mõneti analoogilised SMS-laenudega.

Leo Mürkhein, Tallinn

Tänavail pole ju lapsi kerjamas...

Meie kõrgametnikud, hoolimata hirmuäratavast statistikast laste vaesuses vandumise kohta (nt aastal 2011 äärmuslikus vaesuses 23000 ja vaesuses 41700 last) ei mõista ikka, kus ja kes need lapsed on. Tänavail ju ei kerjata!

Taevas, tule appi!

Jättes kõrvale vaesuse, tuleb tunnistada, et ei jätku lasteaiakohti. Ometi alles hiljutini neid suletati, nagu praegu koole, ja juba on ka koolikohtadega probleeme. Enamikul väiksematel pole enam kodukoole. Eriti pealinna kaugemal, nagu elaks seal mingid teise või kolmanda järgu lapsed, kellel ei peagi midagi omast ja lapsesõbralikku olema vanemate ja kogukonna pilgu all ja tunnustusel. Võõrad kauged koolid on kui vette sukelduda tundmatu kohas. Puudub igasugune laste turvalisus. Sattumine vähemtuntud keskkonda tekitab stressi ja tõrjutust, millest

paljuski ka koolikiusamised.

Kus need nälgid lapsed on?

Miks nad ei kerja tänavail, ei ole alasti ega räbalais? Nad on tegelikult igal pool – kodudes, lasteaedades, koolides, lastetüritustel. Aga neil on siiski vanemad, kes, kasvõi veri ninast, püüavad neid kõiges, ka kõhu kõrvalt, pidada vastuvõetaval tasemel nii riietuses kui ka muus asjus. Siit ka küsimus: kus nad on, kes nad on? Eestlane häbeneb viletsust ja võõrast abi, kui veel kuidagi vähegi saab.

Kas see ei paista ära ka lasteaija koolikokkade ütlemistest, et lapsed armastavad rohkem selliseid lihtsaid toite nagu makaronid hakklihaga või soust kartulitega, sest paljudele on see olnud kodune delikatess! Ja üldse, kuidas peaksid need tuhandet lapsed, kelle ainsaks soetoiduks ehk ongi vaid lasteaija- või koolilõuna, vaatama neid

lõputuid toidurallisid kõigil telekanalitel alates ETV „Terevisioonist“, kus kana- ja kalanahad või pekisemad lihapalad justkui ei kõlbagi toiduks. See häirib isegi kitsalt läbi-ajavaid vanemaid inimesi, mis siis veel lapsi, kellele selline gurmeetamine on kui kosmose-teadus – et on küll olemas, aga ikkagi muinasjutt.

Sõiduolud ja arstlikäigud

Kahe lapse isana, viie lapse vanaisana ja juba kahe jaoks vanavanaisana olen kodus ka maaeluga, kus ühistransport liinibusside näol on nagu on – ei klapi marsruudid ega sõiduajad, et saaks neis uutes nn tõmber-keskustes käia või lapsi koolitada.

Pikamaaliinide bussid, mis ajavad taga omakasumit, teenindavad paljus ka kohalikke sõitudel poodi, kooli või arstile. Ikka oma 10–20 kilomeetrit.

Aga ei saa hommikul sinna ega õhtul tagasi. Kui piletihinnad sooduspäevadelgi, kus vabariigi servast serva sõit maksab nt 8 euri, siis kohalikel Eesti kagunurgas maksab paargi peatusevahet ikka mitu eurot. Arvestus on lihtne: kus need kohalikud pääsevad, kui muud suurt seal ei sõida. Ja sõidetaksegi.

Siililegi selge,

miks paljudel tasulistel lastetüritustel mõned kunagi ei osale või saavad seda teha üsna harva. Küll öeldakse põhjuseks olevat ei tea mis, aga mitte kunagi, et kodus raha pole või puuduvad vastavad riided. Vanemad ei saa tihti laste lõpuüritustelegi, kuna ei sobi teistest viletsam välja paista. Teismelistega on paljudes kitsamalt läbi ajavates peredes suisa sõjajalal olekuid, kui nende veel must-valge ilma-vaade ei võimalda teistest milleski maha jääda.

ad rahu, valmistu sõjaks!

Esimene katse NATO ja Euroopa Liidu reageeringut kontrollida tehti 2008. aastal Gruusias. Selle riigi territooriumi osaline hõivamine kutsus alliansilt esile ainult näpuviibutamise ning mingeid olulisi sanktsioone Euroopa Liidu ja NATO poolt ei järgnenud. Järgnes aga agressioon juba Euroopa südames – Ukraina vastu.

Ameerika luure hoiatab meid

Venelaste õiguste kaitsmise ettekäändel viidi seal läbi nn referendum, mille tulemusena osa Ukrainast liidendati Venemaaga. Putini endine nõunik kirjutab, et Venemaa presidendil on eesmärgiks liita Venemaaga Soome ja Baltikum. Ameerika luure hoiatab meid ohu eest, mis lähtub Eestile Venemaalt, ja ometi leiavad meie juhtivad poliitikud, et

paanikaks pole põhjust – NATO ja Euroopa Liit kaitsevad meid. Kahjuks rahustas 1939. aastal president Päts eestlasi samamoodi: meil on Venemaaga leping, midagi ei juhtu! Mis sellest välja tuli, on igale eestimaalasele hästi teada.

Olen veendunud, et kui oleksime tookord baaside lepingust keeldunud ning arendanud koostööd Läti, Leedu ja Soomega, oleksime võinud Moskva vastu hakata ja hoida rinnet niikaua, kuni Lääs oleks meile appi tulnud. Võibolla oleks ajalugu terves Euroopas kujunenud teisiti? Kahjuks olime aga sõnakuulelikult nõus kõikide tingimustega ja asusime referendum tulemusena „Stalini päikese“ alla. Analoooselt praeguste Krimmi sündmustega puudus

Läänel võimalus sekkuda – juriidiliselt oli kõik korras.

Loodame liialt NATO ja Euroopa Liidu abile

Kahjuks on nii NATO kui ka Euroopa Liidu abi saabumine seotud rea formaalsustega, mis võtavad piisavalt aega. Kolmenelja nädala jooksul peame suutma oma iseseisvust kaitseda. Loomulikult, kui lahingud juba Eesti–Vene piiril käivad, kiirendab see kindlasti ka alliansi abi saabumist.

Kas on reaalne osutada vastu panu Venemaale? Päriss võimatu ei ole, kui selleks eelnevalt valmistuda. Sõjaväelased teavad hästi, et kaevikus vm kaitserajatises paikneva armee edukaks ründamiseks on vajalik umbes kolmekordne ülekaal elavjõus, mis tähendab ka, et ründajate kaotused on orienteeritvalt kolm korda

suuremad kaevikusse varjund suured kaitsejate omast. Lisaks sellele tuleb arvestada, et erilisi massihävitusrelvi Eesti tingimustes kasutada ei saa. Ida-Virumaal, kust rünnakut võiks oodata, on Narva ja Kohtla-Järve asustatud mitte-eestlastega, ning see põhjustaks suuri ohvreid just nende hulgas; sama on olukord ka Tallinna puhul.

Tahan eelpoolöelduga rõhutada, et president Putin loodab Eestit, Lätit ja Leedut Venemaa külge liita ilma pauku teemata, nagu see juhtus 1939. aastal. Kui Balti riigid tänast olukorda kainelt hinnates hakkaksid ehitama kaitserajatisi piirile Venemaaga, oleks see parim võimalus jahutada Putini ja tema lähikondlaste soovi teostada oma agressiivseid plaane.

pidamiskogemusega rahvas. Miks Venemaa peabrändama nn oma linnu Narvat ja Kohtla-Järvet? Praegu on küll näha, et venelased on pigem üle võtmas Eesti majandust, s.t Venemaa läheneb meile ju hoopis läänest. Ja veel, ega 1939–1940 ei kordu! Ka siis ei sõltunud midagi Eesti (ega ka mitte Läti ega Leedu) sõdimisest, vaid kokkulepped Saksamaa ja Nõukogude Liidu vahel, ning hiljem juba Suurbritannia, USA ja N. Liidu vahel. Eesti on alati ajaloos olnud vahetuskaup ehk peenraha suuremate tehingute varjus. (Välja arvatud Vabadussõda, aga siis polnud ei Saksal ega Lenini-Venemaal parajasti aega eestlastega tegelda; tekkis hulk väikesemaid demokraatiad, näiteks ka meie hea naaber Soome.) Eesti ja eestlaste probleem on, et nähakse ja imetletakse ainuüksi iseenastav muretsetakse ka ainult oma naha pärast. Ei

nähta laiemat pilti. Ka praegu tuleks vaadata diplomaatiliste signaalide kogumis, mida räägivad Obama ja Kerry, Putin ja Lavrov. Eelmisel nädalal toimuski nelikkohtumine USA, Euroopa Liidu, Venemaa ja Ukraina vahel. Sakslased tõmbasid pidurit juba varem (vt Kesknädal 9.04 Gregor Gysi, „Turvaline Euroopa ei ole mõeldav ilma Venemaata“ või Eesti Päevaleht 10.04 „Kas Saksamaa õigustab Venemaa agressiivset Ukraina-anneksiooni?“), sest pole huvitatud koostöö lõppemisest Vene majandusega. Soome pole peaaegu üldse hinganud eest ega takka. Ja Ukrainast – seal on olnud juba kolm "demokraatlikku revolutsiooni" (1991, 2004 ja 2014). Iga kord on võimule tõusnud järjekordne kamp oligarhe – miljonäre, kellest võimul olles saavad miljardärid.

Kui eestlased ütlevad, et "Toetame ukrainlasi!", siis keda me toetame? Võibolla neid, kes tahavad üle võtta Ukraina turu, loodusressursid ja 45-miljonilise ostjaskonna? Ja ega Venemaa naabrina nende kõrvalt ei kao. Nagu muide meigi kõrvalt.

Keskerakonna ametlik joon on ajada koostööleppelist välispoliitikat, mitte Eesti ühe miljoniga (kellest kolmandik on venelased ja kolmandik välismaale põgenenud) asuda sõjalale 150 miljoni venelasega. Meenutagem, et kui hüsteerias kaitseminister Urmas Reinsalu kauples meid turvama tervelt 6 (!) NATO lennukit (või on see juba 12?), siis 9. märtsil 1944 pommitas Tallinna 280 lennukit.

Seega, hr Väan, Teil on õigus, NATO-le meil tõepoolest pole vaja ennastunustavalt panustada, veel vähem teeb seda

Euroopa Liit. NATO teab väga hästi, et kui tõsiselt madinaks läheb, kaovad tundidega maa pealt ka New York ja Washington. Selleks on venelastel raketid, satelliidid ja tuumaarsenal.

Kõike klaaritakse läbirääkimistega. Me veel ei tea, kuidas need lõpevad. Soovitame lugeda Kesknädalat – 12. märtsil kirjutasime, et kogu praeguse Vene-vastase hüsteeria eesmärk on kõikides (eriti Ida-Euroopa) riikides kaitsekulutuste suurendamine. Meil räägitaksegi juba 2,5–3% SKT-st; Lätis ja Leedus on see hetkel veel 0,6%, aga nad tahavad tõsta selle ühe protsendini. See ongi kogu eesmärk.

Toimetuse kokkuvõtte kirjades ja telefonikõnedes leidunud erinevatest mõtetest

s riik, üks rahvus, üks partei, üks juht (Adolf Hitler)

täis demagoogiat, kuid minu toodud fakte peaaegu ei käsitletud. Nagu ikka nähakse kõige taga Putini karvast kätt – see juhib venelaste propagandat nüüd Ukraina suunas, mis olevat täis fašiste.

Sellest lähtuvalt hakkab Uudelepp mulle omistama Vene propagandaleksika ja väärtushinnangute kandmist Eesti avalikku ruumi. See on täiesti alusetu süüdistus, sest ma ei vaata Vene TV kanaleid ja kogu info saan kätte Eesti telekanalilt. Aga just alusetutele süüdistustele rajab Uudelepp oma artikli. Kõik see, mida ma kirjutasin, põhineb Eestis toimival. Ma saan aru, et Uudelepp suhtleb kõrgemas seltskonnas, kus Eesti elu on ilus (nagu ütles peaminister Ansip), ja sellises elus pole probleeme. Nüüd tahab Uudelepp keelata mul oma arvamust avaldada, kuid ma pole kedagi fašistiks nimetanud, mainisin vaid fašismimeelsust. Kui fašismimeel-

suses süüdistamine on solvav, kas teist inimest okupandiks nimetada pole solvav? Kui inimene on siin sündinud ja kasvanud, mis okupant ta on? Kas keeld oma arvamust avaldada pole mitte tagakiusamine, teisitõtlejate represseerimine?

Agu Uudelepp jälle demagoogitseb fašismi olemasolu üle. Kuid ta jõuab tõdemuseni, et fašismi iseloomustab poliitiline vägivald, poliitiline tagakiusamine, millest mina olen kirjutanud.

Lisaksin siia ühe seiga venelaste tagakiusamisest. Kui võtsin tööle ühe venelasest lakksepa, siis oli ta pisarais, kui ütlesin, et ta saab tööd. Ta oli kaks kuud tööd otsinud ja eesti firmades öeldi talle, et venelasi nad tööle ei võta, olgu ta kõrge kategooriaga.

Uudelepp kirjutab, et eestlased on mõistuseetnosed. Aga miks tekkis Pronksiöö märul? Kas ei saanud seda lahendada mõis-

tusega? Miks läksid Jüri Liim ja Jüri Böhm venelastega tüli norima? Miks Savisaar püüdis olukorda rahulikult lahendada? Kui oleks lubatud Savisaarel lõpuni tegutseda, oleks see märul ära jäänud ja venelaste lõimimine poleks seiskunud.

Miks lehvitas natsionalist Juku-Kalle Raid oma kambaga fašistlikku loosungit „Kommarid ahju!“? See oli ju üle võetud Hitlerilt, kes juute ahju ajas. Miks selle peale aga minister (Jaak Jõerüüt – Toimetuse märkus) tagasi astus? Siis hakati otsima vabandust, et see on käibefraas, sest eestlased ajavadki oma vastased ahju. Kuid peavoolumeedia oli vait ja seda fašismimeelset oma kambaga vastutusele ei võetud. Tähendab, üldsus oli sellise fašismimeelse loosungiga päri. Tundes üldsuse toetust, sai Juku-Kalle julgust ja nüüd ähvardas ta Riigikogu ruumides teisele Riigikogu liikmele Yana Toomile kuuli pähe

lasta. Ka siis ei pööratud sellele fašistlikule ütlemisele tähelepanu. Ei reageerinud sellele Riigikogu juhataja (*Ene Ergma – Toimetuse märkus*) ega mõistetud Juku-Kalle käitumist avalikult hukka. Tähendab, et vaikides toetati fašistlikku käitumist. Arvan, et ka Teie, hr Uudelepp, teadsite neist asjust, aga pidite vaikima, sest natsionaalsotsialistlik (ehk fašistlik) mentaliteet on tugevalt juurdunud Eesti ühiskonda. Jätkevõlt loen internetis kommentaare, kus räägitakse neist hirmsatest vene okupantidest ja küsitakse, et millal nad ükskord ära lähevad.

Nagu näete, hr Uudelepp, kõik see toimub Eestis ja siin pole Ukraina sündmustega midagi ühist. Oma artiklid kirjutasin sellepärast, et lõppeks ükskord viha õhutamine teisitimõtlejate vastu.

Lugupidamisega Väino Pärnpuu

TALLINNA TV
28. APRILL – 4. MAI

ESMASPÄEV, 28.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:15 Pühapäevatee*
09:00 Inimese mõõde*
09:40 Aleksei Turovski lood*
10:10 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
10:25 BBC müstikasari. Bedlam*
11:15 Kadunud hingede saar*
13:00 Mina, tallinlane*
13:45 Võistlustantsu karikasari Grand Slam*
14:50 Kinnisaraveeb
16:20 Pühak paavst Johannes Paulus II*
16:35 Aja puudutus*
17:15 Maatriks*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 26/142
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Päevakava
19:30 Terve tervis
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Peterburi-Tallinn
21:30 Spordiakadeemia
22:30 Nagu merelaine. Silvi Vrait
00:00 TÄNA. Uudised*
01:00 Terve tervis*
01:30 TeleChat

TEISIPÄEV, 29.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 26/142*
09:45 Peterburi-Tallinn*
10:15 Terve tervis*
10:45 TÄNA. Uudised*
11:45 Päevakava*
12:00 Spordiakadeemia*
13:00 Nagu merelaine. Silvi Vrait*
14:30 Kinnisaraveeb
16:45 Päevakava*
17:00 Peterburi-Tallinn*
17:30 Terve tervis*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 27/142
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Nädal Pealinnas
19:30 Gordioni sõlm
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 Europarlamendi valimised 2014
21:00 Kas tohib?*21:30 Mõtlemis taas
22:00 Poolkuu. Igor Gräzin
22:30 Ekstreemne kohtumine
00:05 TÄNA. Uudised*
00:35 Mõtlemis taas*
01:05 Poolkuu. Igor Gräzin*
01:35 TeleChat

KOLMAPÄEV, 30.04

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 Europarlamendi valimised*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 27/142*
09:45 Nädal Pealinnas*
10:00 Gordioni sõlm*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:00 Kultuurimeetri arhiivist.
Põhjamaade kunst Kumus Linnaruumi arhiivist. Pirita
OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Mõtlemis taas*
13:00 Poolkuu. Igor Gräzin*
13:30 Europarlamendi valimised*
14:00 Ekstreemne kohtumine*
15:35 Kinnisaraveeb
16:15 Nädal Pealinnas*
16:30 Mõtlemis taas*
17:00 Poolkuu. Igor Gräzin*
17:30 LV Pressikonverents*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 28/142
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Päevakava*
21:15 Arvutitark
21:30 Kultuurimeeter
22:00 BBC draamaseriaal.
Pärast surma 14/14
22:55 Spordiakadeemia*
23:55 TÄNA. Uudised*
00:55 Meedia keskpunkt*
01:40 TeleChat

NELJAPÄEV, 01.05

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 28/142*
09:45 Meedia keskpunkt*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 LV Pressikonverents*
12:00 Kultuurimeeter*
12:30 Arvutitark*
12:45 Tõdemusi Eesti majandusest 3/3*
13:15 Maatriks*
14:00 Kinnisaraveeb
16:05 Need, kes meie kõrval*
16:45 Jäljed*
17:15 Meedia keskpunkt*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 29/142
19:00 TÄNA. Uudised

19:15 Dr Vassiljevi terviseminutid
19:30 112
20:00 Hiina - suurte võimaluste maa
20:30 Europarlamendi valimised 2014
21:00 Dokumentaalfilm. Evald Okas, 2009
22:00 Valge Maru (USA 1996)
00:05 Kultuurimeeter*
00:35 112*
01:05 TeleChat

REEDE, 02.05

07:00 Info TV
08:00 Kultuurimeetri arhiivist.
Põhjamaade kunst Kumus*
08:30 Europarlamendi valimised 2014*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 29/142*
09:45 Dr Vassiljevi terviseminutid*
10:00 112*
10:30 Dokumentaalfilm. Evald Okas, 2009*
11:30 Valge Maru (USA 1996)*
13:35 Europarlamendi valimised*
14:05 Kinnisaraveeb
16:20 Koolitants 2014, 14/19*
17:15 Dr Vassiljevi terviseminutid*
17:30 112*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 30/142
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Oma Valitsus
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Hiina - suurte võimaluste maa*
21:30 Kas tohib? Hüllumeelsus (USA 2008)
22:00 TÄNA. Uudised*
23:35 Oma Valitsus*
00:35 TeleChat

LAUPÄEV, 03.05

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 30/142*
09:45 Kultuurimeeter*
10:15 TÄNA. Uudised*
11:15 Terve tervis*
11:45 Peterburi-Tallinn*
12:45 Dr Vassiljevi terviseminutid*
12:30 Oma Valitsus*
13:15 Kas tohib? Arvutitark*
13:45 Europarlamendi valimised 2014*
14:00 Hüllumeelsus (USA 2008)*
16:05 Meistrite linn. Rätsepäp*
16:30 TeTeVeke: Minu lemmikloom
16:40 Europarlamendi valimised 2014*
17:10 Hiina - suurte võimaluste maa*
17:40 Dokumentaalfilm. Põgenemine vabadesse 1/2
18:35 Koolitants 2014, 15/19
19:30 Keskkonnanädal
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 BBC komöödiasari. Jalad ees 4/15
20:45 Varast rõõvides (USA, 2007)
22:25 Tyson (USA, 2008)
23:55 TÄNA. Uudised*
00:10 Keskkonnanädal*
00:40 TeleChat

PÜHAPÄEV, 04.05

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Kas tohib? Kes on kristlane? BBC komöödiasari. Jalad ees 4/15*
09:00 Keskkonnanädal*
09:30 Varast rõõvides*
11:40 Koolitants 2014, 15/19*
12:35 Gordioni sõlm*
13:05 Hiina - suurte võimaluste maa*
14:05 Dokumentaalfilm. Põgenemine vabadesse 1/2
15:00 Pühapäevatee
15:45 Inimese mõõde. Jaan Kaplinski 1/2*
16:30 TeTeVeke: Minu lemmikloom
16:40 Tyson (USA, 2008)*
18:10 Terve tervis*
18:40 Kultuurimeeter*
19:10 BBC müstikasari. Bedlam
20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:15 Aarete saar
21:55 Pillimeeste klubi
22:55 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
23:10 Pühapäevatee*
23:55 Terve tervis*
00:25 Pillimeeste klubi*
01:25 TeleChat

Nädala juubilar ANATOLI KRAEMER 90

Vaieldamatult kuulub ta selliste isiksuste hulka, keda on hakatud kiitma sagedamini – nad sütitavad ja on sütitajad, ei jää ise ega jäta kaaskondlasi ükskõikseks. Nendest on olenenud palju, kuidas kusagile edeneb, ent väga sageli on nad laiemale üldsusele isegi päris teadmata-tundmata või siis põlvkondade vahetudes meelest lastud. Teinekord paneb mõni ninatark koguni süüks, et nende teenistuskäik on olnud just niisugune, milliseks see elutuultes ja -tormides kujuneda sai. Anatoli Kraemeril põlvkonna saatuse peakujundajaks said sõda ja sõjajärgne ajastu oma keerukate oludega, mille tähendust ja iseloomu täna enam ei osata ega taheta teada ja mõista.

Hiiobisõnum tabas trefferist Anatolit Virumaal, endisse presidendid suveresidendi tehtud pioneerilaagris, kuhu organiseerimistahelne pioneerijuht oli suunanud. Järgnesid sattumine Kiviloole lahingusse, haavataasaamine ja imeline pääsemine – lahingupaika „revideerinud“ Saksa sõjaväelased pidasid põõsas lamavat verise peaga „bolševikku“ surnuks. Haavatu õnnesus toimetada Tallinnasse laatsaretti. Ka sellel juudi noormehel oli üksainus ellujäämisvõimalus – koos Punaarmee lahkuda. 27. augustil algaski kannatus-terohke meresõit, saatjaks pommitamised ja lennukite kuulirahe. Valdavaks jäi püüd pääseda eesti väeossa. Kui lõpuks formeerus 249. laskurdiviis, määrati Kraemer selle 4. keemiaroodu. Järgnes uus eluetapp – „Nüüd pead parteisse astuma!“. Sõjaluudele kohaselt, ilma kandidaadidajata, võeti verivärske sõjamees parteiridadesse. Eriliseks sündmuseks kujunes tal Velikije Luki lahing 1942. aasta lõpul. Kui selgus, et blindaaži varjund Saksa väeülema keeldusid alla andmast ja kindral Pärna esitatava allaandmisnõude teatavaks tegemiseks on vaja saksa keele

oskajat, sai Kraemer käsu korrata ümberpiiratuile saksa keeles: „Tulge välja!“ 17. jaanuaril 1943 võeti vangid garnisoni üle Eduard von Sass, ja vastane alistus. Lõppes Velikije Luki lahing – eestlaste jaoks ajaloo ohvriterikkaim. Pärast Velikije Lukit sai reamees Anatoli Kraemerist seersant. Vahepeal tuli olla Narva jõe ääres, näha ära Klooga surmalaager, varjuda Põide kiriku tornist paiskuva kuulipildujatule eest kiviaia taga, viibida Tehumardis ja Torgus. 1945. aasta 1. mail sai oldud juba Lätis ja sõja lõpp saabus, kui Kuramaal pealetungikasku oodati. Algas pikk triumfmarss Eestisse. Kraemer teenis rängas sõjas 2 ordenit ja 2 medalit.

Nüüd tuleb neil vähestel, kes seda kõike kaasa ja läbi elanud veel elus, taluda meelekihedust oma riigilt osaks saava äraunustamise pärast.

Rahual hakkas Kraemer tsivilistiks. Tegutses Tallinna komsomollikomitee instruktorina. Sõitis kogu Eestis ringi NSV Liidu esimese ametiühingu-agitautoga, millel peal kinoaparatuur. Nii algaski tal kultuuritöötaja pikk põli. Õnnelik juhus viis teda kokku teise korpusemehe Adamsiga, kes oli määratud partei Otepää rajoonikomitee esimeseks sekretäriks ja oma meeskonda kokku pani. Nii saigi Kraemerist tegus otepäälane – rajoonikomitee propagandosaakonna ja poliitihariduskabineti juhatamise kõrvaljätis ta Eesti kultuurilukku olulise jälje, olles üks Otepää kultuurimaja näiteringist 1957. aastal rahvateatri (kunstiline juht Kalju Ruuven) tegijaid. (30 aastaga valmis 66 lavastust, millega anti 1859 etendust 365 tuhandele vaatajale.) Teatridirektor sai ise ka väikerollides kaasa mängida. Väikeste maarajoonide ajastu, mida nüüd tulevad veel meelde eripärase stiiliga haldus- ja kul-

tuuriehitised, sai 1959. aastal läbi. Samasse aega langeb ühtse kutseharidussüsteemi loomine. Vajati direktorit 1946. a moodustatud Tööjõureservide laulu- ja tantsuansambli (sellest arenes välja Noorsoo Kultuuripalee). Kuna ansambli tegevushaare oli vahepeal kõvasti laienenud, tuli Kraemeril hakata lahendamata ruumiprobleeme. Algul oli Tallinnas Pikas tänavas 2 tuba, Laias tänavas (praeguses Linnateatri majas) oli ka ruumi vähe ja saali polnudki. Salme tänavas juba käis uue suure kultuurihoone ehitamine. Seda hädaliste pakutiigi, kuid need keeldusid: „Sinna kaugele ju keegi ei tule!“ Aga õnn polnud kaugel – kui 1965. aastal uus Jaan Tombi nim. Kultuurihoone valmis sai, jäi Mustpeade Maja

vabaks. Avanesid uued suured võimalused tegevust igati arendada. Kraemer oli hommikust õhtuni platsis ja juhatus ruumide kordategijate ning kasutajate vägesid. Taidlejate meisterlikkus kasvas. Juba 1967. aastal oli majas 6 rahvakollektiivi: rahvateater „Noorus“ (kunstiline juht Leida Rammo), tantsuansambel „Sõprus“ (kunstiline juht Ilma Adamson), estraadiorkester, akordioniorkester, tsirkuse-akrobaatika-kollektiiv „Säde“, segakoor „Noorus“, lisaks muid taidlus-kollektiive. Mis oleks Mustpeade Majast saanud, kui Noorsoo Kultuuripalee poleks suutnud seda suure ja väärika sisuga täita? Kas Tallinna Filharmoonial oleks

nüüd uhket kodu? Kui Kraemer poleks nii tõhusalt juhatanud? Tema hakkas näiteks siis, kui ka laupäev sai puhkepäevaks, korraldama menüüid „jazz-cafe“sid ja jazz-klubi üritusi; elavaid ajalehti, lektoriume jne. Samuti tuli heidelda nendega, kes kahtlustasid novaatorlikke kultuuritöötajaid „kõrvaltõu kultuuri propagandimiseks“. Muidugi oli edu taga tugev meeskonnatöö. Alati töö ei kiida tegijat. Tublile direktorile osutus saatluslikuks Kutsehariduse Komitee kõva käsk: paleel olgu puhkpilliorkester! See saigi tehtud, kuid hakkas pühaderongkäigumängima enne valitsuse tribüüni ette jõudmist. ENSV kutsehariduse ülemjuhataja oli seetõttu mitte liiga delikaatselt nõrkinud. Kraemer otsustas seepeale näidata iseloomu ja teatas, et paneb ameti maha. Õeldud-tehtud... „Eesti Telefilm“ sai uueks töökohaks, kuid Kraemer kirub end sinna peatoimetajaks mineku pärast ega suuda seal kogetu kohta häid sõnu leida. Ent põnevaks kujunes osalus Mark Soosaare Kihnu-filmi „Vaarao sõjavägi“ tegemises, mis nõudis Kraemerilt kui filmidirektorilt lausa looduse ümberkujundamist – filmitavate hüljeste jaoks tuli saarese kaevata kanal. Saksa DV-s Eesti jaoks kalalaevade ehitamise jäädvustamisel osutus ta oivaliseks suhtleja ettevõtlike tehasejuhtidega, kel oli hirm sotsialistlike tootmisaladuste avalikustuleku pärast. Aga poolteist kuud tuli oma töösse liialt südamega suhtumise pärast haiglas infarkti ravida... Eesti Teadeteagentuuri ETA fotokroonika sai paigaks, kus Kraemeril tuli osaleda meie riigi ja rahva pildilise kuvandi loomises ja levitamises. Uudisteagentuuril oli oma spetsiifika – ETA-TASS levitas temaatilist ja pressinfoot Eestist kogu laiale maailmale. See tähendas täpset planeerimist ja fotomeesteväe tegevuse õiget dirigeerimist. ETA foto maine oli

kõrge ja seda tuli hoida ning tõsta. Kui Kreuksi-nimeline kultuuripalee pidi kallite külastuste puhul välja panema suuri sotsialistlikke ja vormilt rahvuslikke kontserte, siis ETA fotokroonikal tuli ühtelugu koostada kõrgete külastuste jaoks luksusalbumeid, mis pidid andma sisukaid ja pilkupüüdvaid ülevaateid Eestist. Jätkus ka ühiskondlike ülesandeid. Et Ajakirjandusmaja (Pärnu mnt 67a) suur saal lausa nõudis huvitavate ürituste korraldamist, oli Kraemer jälle omas elemendis. Ka ETA töötajate aianudkooperatiivi jaoks koha otsimine ning kõik sellega kaasnev said tal edukalt läbi viidud. Kui 1987. a leiti kõrgemal pool, et ETA peab vabanema pensionäridest, sai ka Kraemeril 11-aastasele ustavale teenistusele kriips peale tõmmatud. Piltlikult öeldes, tubli mees teenis ära „Suhhoje Sovetskoje Spassibo“ [„Kuiv Nõukogude Aitäh“]. Kultuuririnde võitlejat Kraemerit ei murdnud miski. Ta jaksas 1987–1991 rassisida Vabaõhmuuseumi majandusdirektorina, kuigi ei taha seda elujärku poole sõnagagi kiita. Allkirjutatu julgeb oma ETA-aegsete tähelepanekute põhjal pidada Kraemerit tööasjades „sirgjoonelise paindlikkuse“ valdajaks (kui nii ei saa, saab teisiti, kuid kuidagi saab ikkagi). Ka parajalt pujanäelik suutis ta olla. Kui EKP mõned kõrgeid juhid kunagi „soovitasid“ hakata koosolekutel ja nõupidamistel kasutama vaid „rahvastevahelise suhtluse keelt“, jätkas Kraemer eesti keeles kõnelemist. Ta on vankumatult Eesti patrioot. Ka neil aegadel, kui paljud rahvuskaaslased emigreerisid N.-Liidust, oli 1924. a 24. aprillil ilmavalgust näinud Kraemer otsus: „Minu kodumaa on Eesti ja mina jään siia!“

Juubilarile tervist ja elulusti soovides Tiit Maksim
Pikemalt: www.kesknadal.ee

Tallinna päeva teatejooks 15. mail

Kodukaitse Ajaloo Selts koos Tallinna Kesklinna Valitsuse, Tallinna Kultuuriväärtuste Ameti, Tallinna Spordi- ja Noorsooameti ning Tallinna Munitsipaalpolitsei Ametiga korraldab

Tallinna päeval neljapäeval, 15. mail

teatejooksu „Toompea 18.45“. Tähistatakse Eesti Kodukaitse 24. sünnipäeva. Just nii palju möödub sündmustest, kus Toompeal Interirinde miitingule kogunenud raevunud miitingulised mürdsid lossi sisehoovi, eesmärgiga kukutada riiki iseseisvumise teele suunama asunud valitsus.

Halvema hoidsid ära peaminister Edgar Savisaare raadiopöörumise peale Toompeale appi rutanud inimesed Tallinnast ja selle lähistelt, sundides maratsejad lossiõuest ja Lossi platsilt lahkuma.

Õösel kell kolm võitis Vabariigi Valitsus vastu otsuse kodu, rahu ja ühiskondliku korra ning kodanike turvalisuse tagamiseks luua organisatsioon Eesti Kodukaitse. Nende sündmuste meenutamiseks hakati alates 1993. aastast korraldama teatejooksu „Toompea 18.45“.

Informatsioon <http://www.kodukaitse.ee/> või tel. 50 74 999

Klubi Keskpäev kutsub kohtuma Riigikogu liikme Mihhail Stalnuhhiniga

laupäeval, 3. mail kell 13.00

Haabersti Vaba Aja Keskuses (Ehitajate tee 109A/2 III korrus)

Teema: Euroopa Parlamendi valimised

Info tel 655 00 80 ja 53 33 73 60
Keskpäeva juhatus

Tallinna Linnavalitsus ja MTÜ Keskpäev Bowling Club tähistavad emadepäeva bowlingu-turniiriga

„Ema ja laps“

pühapäeval, 4. mail kl 12.00–15.00
KU:LSA:LI II ja III korrusel (Mere pst 6, Tallinn)

Registreerimine: aare.metsjarv@mail.ee
Lisainfo tel 53 33 73 60

Meedia Keskpunkt 23. aprillil TTV-s k 19.15

- Miks peaks eelmistel valimistel kõigi aegade rekordhääled kogunud Edgar Savisaar Keskerakonna esimehe kohalt tagasi astuma, nagu meedia nõuab? Ligi 40 000 häält 2013. aasta kohalikel valimistel on võimas poliitiline kapital, mis kohustab Savisaart jätkama, kirjutab Priit Toobal Kesknädalas.
- Paisu tagant on päästetud vahutav propagandakampaania Indrek Tarandi kiitmiseks. Uskumatu, kui erapoolik võib Eesti meedia olla!
- Tallinna ühistupangale on ajakirjandus juba enne selle sündi sõja kuulutanud. Samasugune sõda kuulutati toimetustes välja ka Tallinna tasuta ühistranspordi vastu. Ajaleht Pealinn kinnitab, et tasuta sõit elektrirongides on sõitjate arvu plahvatuslikult kasvatanud.

Studios

Urmi Reinde, Mart Ummelas, saatejuht Heimar Lenk

Külastame Velikije Luki lahingupaiku!

Eesti Vabadusvõitluse Muuseum koos reisibürooga Mainedd korraldab Velikije Lukis hukkunute ja seal võidelnud eesti sõjameeste omastele ning militaariajaloo huvilistele Velikije Luki külastamist 27.–29. juunil, 25.–27. juulil ja 22.–24. augustil.

Reisiinfo: 551 94 07,
e-mail: peterburg05@hotmail.ee info@mainedd.ee
tel 644 47 44